

Sv. Elesbaan

Plinio de Oliveira

27. októbra 2019 ✝ Svätec týždňa ✝ Svätec na okt

Životopisné dáta:

V šiestom storočí v Etiópii vládol čierny kráľ sv. Kaleb (neskôr sa stal pustovníkom pod menom Elesbaan), ktorý vyrástol ako katolík. Kráľ vládol múdro a ľud si ho ctil. V tom čase bola Etiópia súčasťou Východorímskej ríše spravovanej Justiniánom I. Arábia za Červeným morom pripadla Dunaanovi, ktorý od katolíckej viery odpadol k židovstvu. Bol to despotickejší vládca a prenasledoval biskupov a kňazov, rúcal kostoly a menil ich na synagógy. Sv. Gregentius, biskup z Tafas, bol

vyhnaný. Sv. Aretas, správca z Naganu a vodca katolíckej reakcie bol so svojou ženou štátý, s nimi ich deti a 340 jeho poddaných. Až 4000 katolíkov bolo po dlhom mučení popravených.

Justinián povolal Elesbana, aby strelal uzurpátora. Kráľ zhromaždil vojsko, prekročil Červené more, aby potrestal toho, čo potupil katolícku česť. Vylodil sa v Arábií, Dunaan porazil a popraval. Potom vrátil sv. Gregentiovi biskupský stolec, obnovil kostoly a zostal v krajine, kým nezvolili kráľom arabov Ebrahama, ktorý bol katolík.

Keď splnil úlohu a obnovil mier, vrátil sa do Etiópie. Tam vládol nejaký čas, vychovával svojho syna v katolíckom náboženstve a v spravovaní ríše. Potom sa vzdal titulu a odovzdal ho synovi. Pod plášťom pustovníka sa utiahol do kláštora v horách. Tam žil jednoduchý a zbožný život v modlitbe, poslušnosti a práci. Zomrel v povesti svätosti 27.10. 532. Zobrazovaný je zvyčajne ako pustovník, držiaci kríž s kráľovskou korunou pri svojich nohách.

Komentár prof. Plinia:

Myslím si, že život sv. Elesbaana je mimoriadne pekný a vidieť v ňom aspekt života Cirkvi, typický najmä na východe, pustovníctvo. Títo prví mnísi žili v púšti a jeden z nich bol aj sv. Elesbaan. Osamelý život v púšti bol nádherný a prekypoval nadprirodzenom, bol plný svetla a hlboko kontemplatívny. Bol zahalený prestížou samoty a tajomstva, ktorá je typická pre ľudí východu.

Je istý druh krásy, ktorý vytryskne vtedy, keď sa milosť dotkne duše Španiela plného života, iný druh vzniká pri dotyku milosti s dušou Francúza a je špeciálna nádhera, ktorá sa ukáže, keď milosť formuje mentalitu ľudí Východu, krásu, ktorú vidíme v živote sv. Elesbaana. O to smutnejšie je porovnať vtedajšiu katolícku Etiópiu s dnešnou Etiópiou.

Vtedy tam vládol veľký katolícky kráľ. Bol najdôležitejšou postavou krajiny. Spravodlivý panovník, dobrý bojovník, múdry otec, ktorý vyučoval svojho syna, aby po ňom prevzal trón. Keď sa vzdal vlády, odišiel do púšte.

Bol to križiacky kráľ. Slovo križiak sa v jeho životopise neobjavilo, ale de facto ním bol. Naozaj, náboženské prenasledovanie v Arábii naštartovala fanatická židovská sekta, ktorá hlásala bludy a ničila katolícku Cirkev na území dnešného Jemenu. Cisár Východorímskej ríše, ktorému bol etiópsky kráľ niečo ako vazal, nariadil Elesbaanovi, aby rozdrvil blud a zastavil perzekúcie. Na brehoch Červeného mora, v Etiópii vládlo kresťanstvo a sv. Elesbaan tam žiaril ako hviezda. Arabský breh ale zahaľoval oblak bludu a fanatizmu. Arábia vtedy dala svetu veľa svätých, ktorí boli pre svoju katolícku vieru prenasledovaní, vyhnaní či umučení.

Na scénu vstúpil križiak, porazil tyrana, zničil blud, obnovil biskupa na jeho stolci a obnovil arabské kráľovstvo. Takýto skvelý kráľ, ako bol sv. Elesbaan, je slávou Etiópie. To sa stalo v 6. storočí. Dve storočia skôr, sv. Frumentius obrátil Etiópiu na katolícku vieru a urobil ju úrodnou pôdou, z ktorej vzišlo veľa svätých a jedným bol aj sv. Elesbaan. V 7. a 8. storočí sa veľká časť Východorímskej ríše, vrátane Etiópie, dostala do mohamedánskych rúk. Náboženské pomery sa na mnoho storočí skazili.

Keď sa Etiópia vynorila z tejto temnej periódy, ostala monofyzitská, tak ako je dnes. Táto heréza popiera, že Náš Pán Ježiš mal dve prirodzenosti, ľudskú a božskú, a učí že mal len jednu (mono physis)

Tri veci možno zo života sv. Elesbaana treba vyvodiť:

1. My na Západe si často myslíme, že východné národy nie sú povolané byť súčasťou katolíckej Cirkvi. Máme tendenciu obmedzovať Cirkev na latinskú časť. To je ale nesprávne. Pred objavením našej vlasti (Brazília) v roku 1500, pred zrodením Portugalska v roku 1128, pred tým ako bola zvolaná prvá krížová výprava, veľa storočí pred tým, jestvovala katolícka Cirkev v Etiópii. Svetlo kresťanstva žilo a žiarilo skrze mnohých svätých a tak oslavovalo Boha. Preto treba povedať, že do Cirkvi je povolaný každý národ. Aby niekto veril katolícku vieru, je treba len jedno: odpovedať na Božiu milosť. Každý národ môže dosiahnuť svoj vrchol v katolíckej Cirkvi.

2. U sv. Elesbaana vidíme veľkoleposť samoty. Opustil trón a jeho slávu a pocty a pohodlie a bohatstvo – všetko – aby utiekol do pustatiny. A tak, ako pustovník, zostal sv. Elesbaan v pamäti Cirkvi.

3. Jeho život nám dáva príklad skvelej úlohy, ktorú má čierna rasa. Čiernej psychológie ako prvku kultúrneho sveta. Aby sme pochopili povolanie čiernych národov, musíme odhliadnuť od černochoch, ktorých vidíme dnes v USA, ktorí sa usilujú byť moderní a prijímajú západnú módu a modernú techniku. Radšej si predstavme čierneho kráľa Baltazára, ktorý nasledoval hviezdu z východu až k jasliam, aby sa poklonil Božskému dieťaťu. Tento kráľ lepšie predstavuje veľkú časť národov. On je postava zahalená prestížou, tajomstvom a duchovnosťou.

Sv. Benedikt Maur je často nazývaný patrónom černochoch. Bol to svätý františkánsky mních a veľký svätec a je istotne správne sa k nemu utiekať. Ale neviem, prečo sa o sv. Elesbaanovi, kráľovi, mudrcovi a vojakovi, hovorí tak málo. Možno že tí, ktorí presadzujú sentimentálnu zbožnosť o ňom nechcú hovoriť, lebo bol bojovný vojak. Musíme sa pokúsiť odstrániť túto bludnú agendu.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/sv-elesbaan-2/>